

**Verneområdestyret
for Trollheimen**

Postadresse
Postboks 2600
7734 Steinkjer
E-post: sftlpost@statsforvalteren.no

Besøksadresse
Rindalsveien 2A
6657 Rindal

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: 73 19 93 88
E-post: ropet@statsforvalteren.no

STATKRAFT ENERGI AS
Postboks 200 Lilleaker
0216 OSLO

Saksbehandler Roar Pettersen

Vår ref. 2020/663-0

Deres ref.

Dato 12.03.2021

Svartåmoen naturreservat og Trollheimen landskapsvernområde - endring av vilkår mht. periode for motorferdselen i 2021.

Vedtak:

Dispensasjonen gjelder for

Navn:	Statkraft Energi AS																
Adresse/postnummer/sted:	Surnadalsvegen 1533 / 6523 / Øvre Surnadal																
Sjåfør (-er):	Tillatelsen er knyttet til Statkraft Energi AS ved Øystein Fahle, som sammen med følgende sjåfører med interne ID - er ansvarlige for at vilkårene i tillatelsen blir overholdt. <table><tr><th>Navn</th><th>Telefon</th></tr><tr><td>Frode Vikan</td><td>40870030</td></tr><tr><td>Ole Kristian Brønstad</td><td>90121593</td></tr><tr><td>Erik Husby</td><td>41628700</td></tr><tr><td>Arild Taknes Henden</td><td>41555543</td></tr><tr><td>Kristen Arne Sæterbø</td><td>90915938</td></tr><tr><td>Egil Anshus</td><td>90984197</td></tr><tr><td>Øystein Fahle</td><td>90404151</td></tr></table>	Navn	Telefon	Frode Vikan	40870030	Ole Kristian Brønstad	90121593	Erik Husby	41628700	Arild Taknes Henden	41555543	Kristen Arne Sæterbø	90915938	Egil Anshus	90984197	Øystein Fahle	90404151
Navn	Telefon																
Frode Vikan	40870030																
Ole Kristian Brønstad	90121593																
Erik Husby	41628700																
Arild Taknes Henden	41555543																
Kristen Arne Sæterbø	90915938																
Egil Anshus	90984197																
Øystein Fahle	90404151																
Type kjøretøy/ registreringsnummer:	Snøscooter, Lynx Commander – 3 stk. / • Registreringsnr VZ5593 • Registreringsnr VZ2458 • Registreringsnr VT8973 (Reserve/Backup)																

Transportformål

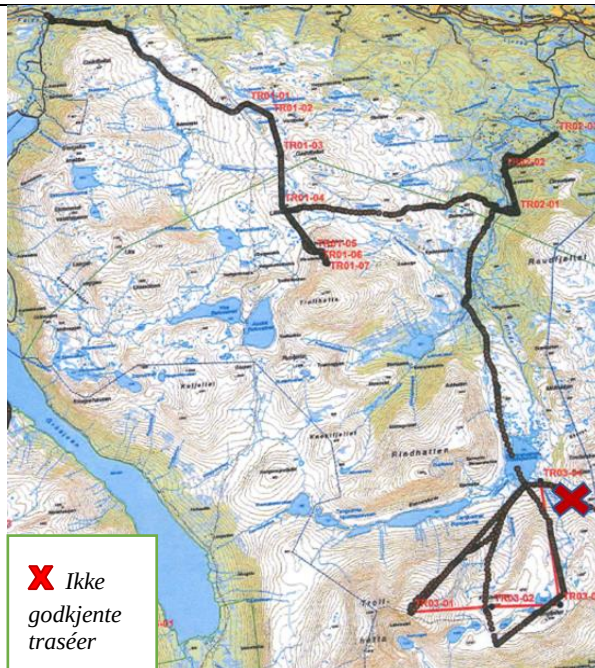
- Transport av personell og utstyr for rutinemessig snømåling/snøradar på
 - Snømålestrekk helt eller delvis beliggende i Trollheimen landskapsvernområde (LVO) med lokalisering iht. vedlagt kart.
 - Del av 1 snømålestrekk (TR05) inn i Svartåmoen naturreservat, jf. vedlagt kart.

Kjørebok er tidligere utsendt og bes benyttet også etter den nå utvidede kjøreperiode.

Kartutsnitt over kjøreruter/traséer

Traséer for motorferdsel ved snømålingene

1) Bjørnsledet – Trollhøtta – Langvassbekken – Langfjellet

2) Gråsjøen til Svartåmoen via Skrøåfjellet, Midtveggen og Bossvasshøgda til snømåletraséen i Folddalen

Det gis dispensasjon til motorferdsel for snømåling i Trollheimen LVO og Svartåmoen naturreservat:

1. I omsøkte trasé fra Bjørnsledet til Trollhøtta med Langfjellet via Langvassbekken og retur i samme trasé til Bjørnsledet, se kart.
2. I omsøkte trasé fra Gråsjøen til Svartåmoen via Skrøåfjellet, Midtveggen og Bossvasshøgda til snømåletraséen i Folddalen samt retur i samme trasé tilbake til Gråsjøen, se kart.
3. I omsøkte trasé i verneområdet fra Vassenden til Sprikltjønnin og retur i samme trasé, se kart.

3) Vassenden til Sprikltjønnin

Vilkår for transporten

Kjøretraséer	Kjøringen skal skje i traséer angitt på kart som følger kjøreboka.
Antall turer / varighet på dispensasjonen	Dispensasjonen åpner for inntil 3 turer for snømåling over 3 virkedager / Dispensasjonen er avgrenset til perioden 12. mars - 19. Mars 2021
Tidsrom	I tillegg til ei generell oppfordring om å unngå motorisert ferdsel i helger og høytider, foreligger følgende kjøretidsbegrensninger: ❖ <i>Generelt kjøreforbud</i> ➤ fra lørdag kl. 12.00 til søndag kl. 15.00. ➤ alle dager mellom kl. 21.00 – 08.00.
Øvrige aktuelle transportsformål	• Innehaver av løyvet skal kombinere ulike kjøreoppdrag slik at kjøringen begrenses til et absolutt minimum, og på så få kjøredager som mulig. • Persontransport kan kun skje ved ledig plass i forbindelse med annen legal transport. • Det er ikke tillatt å bruke motorkjøretøy i verneområdet for transport av bagasje, proviant mv. av bekvemmelighetsårsaker
Krav om kjørebok	○ Dispensasjonen er ikke gyldig dersom kjørebok ikke er utfylt før turen starter. ○ Kjøreboka skal oppbevares sammen med vognkort på kjøretøyet og vises fram til politi, Statens Naturoppsyn (SNO) eller verneområdeforvaltningen ved oppsyn når det blir krevd i felt. ○ Utfylt kjørebok skal returneres innen 15. mai det enkelte år.
Andre vilkår	• Dispensasjonen forutsetter at tillatelse/rettighet til å kjøre traséene er avklart med grunneiere, eventuelt andre rettighetshavere og godkjent av berørte kommuner. • Transporten skal skje på snødekt og frossen mark. • Ferdsele skal skje så hensynsfullt som mulig for å unngå skade og ulempe for naturmiljø og mennesker.

Hjemmel

Verneforskriften for Trollheimen landskapsvernområde kap. IV pkt 5.3

Forvaltningsstyresmakta kan gje løyve til

- f) Motorferdsel når andre særlege grunnar ligg føre. Før eit løyve i tilfelle vert gjeve, skal trongen haldast opp mot mogelege skader og ulemper og vurderast i høve til eit mål om å redusera motorferdsla til eit minimum.*

Verneforskriften for Svartåmoen naturreservat kap VIII

Forvaltningsstyresmakta kan gjere unntak frå forskrifta når formålet for fredinga krev det, og dessutan for vitenskaplege undersøkingar, arbeid som er særleg viktig for samfunnet og i spesielle tilfelle dersom det ikkje strir mot formålet med fredinga.

Naturmangfoldslovens § 48.

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

I avveiningen mellom øvrige vesentlige samfunnsinteresser og hensynet til verneområdet skal det særlig legges vekt på verneområdets betydning for det samlede nettverket av verneområder og om et tilsvarende verneområde kan etableres eller utvikles et annet sted. Tiltakshaveren kan pålegges å bære rimelige kostnader ved ivaretagelsen, opprettelsen eller utviklingen av et slikt tilsvarende område.

Søknad om dispensasjon etter første ledd skal inneholde nødvendig dokumentasjon om tiltakets virkning på verneverdiene. I dispensasjon etter første ledd skal begrunnelsen for vedtaket vise hvordan forvaltningsmyndigheten har vurdert virkningene som dispensasjonen kan få for verneverdiene, og hvilken vekt det er lagt på dette

Klagemulighet

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. Forvaltningsloven § 28. Klagen stiles til Miljødirektoratet, men sendes til Verneområdestyret for Trollheimen. Frist for klage er tre uker fra vedtaket er mottatt.

Sakens behandling:

Søknaden

En viser til mottatt e-post 11.03.21 med melding om motorferdsel samt behov for motorferdsel ut over gitt dispensasjonsperiode pr 15. mars. Det vises også til opprinnelig dispensasjon ekspedert 25.11.2019 og søknad om endring av denne datert 13.01.2020. Følgende er endring er omsøkt 12.03.21:

- Utvidelse av periode for snømåling fra 15. Mars til 19. mars avgrenset til 2021. Det med begrunnelse i umulige forhold (framkommelighet og skredfare oransje og rødt nivå) for motorferdsel i hele den opprinnelige perioden for dispensasjonen 15. februar - 15. mars. Endringsøknaden omhandler motorferdselen knyttet til snømåling med snøradar langs tidligere loggførte traséer med samme formål, jf. kartgrunnlag vedlagt søknaden.

Snømålestrekkene ligger i 3 kommuner henholdsvis Oppdal, Rindal og Surnadal kommuner. Nå omsøkte endring for 2021 fra tidligere gitt dispensasjon 25.11.2019 og endringen i januar 2020 berører de samme 3 kommunene. Omsøkte traséer er vist i kartvedlegg og beskrevet i søknaden og den løpende flerårige dispensasjon.

Naturmangfoldloven, verneforskrift og forvaltningsplan

Miljøverndepartementet har 8.2.2011 i medhold av Naturmangfoldloven (NML) § 62 delegert forvaltningsmyndigheten til Verneområdestyret for Trollheimen.

Verneområdestyret for Trollheimen har den 13.03.2017 delegert til forvalter mulighet for å behandle saker i tråd med verneforskriftens generelle dispensasjonsbestemmelser, forvaltningsplanens retningslinjer og etablert forvaltningspraksis.

Alle dispensasjoner skal vurderes etter NML §§ 8-12.

Formålet med vern av Trollheimen landskapsvernområde (LVO) er å ta vare på et særegent og vakkert fjellområde med skog og seterdaler, og et rikt plante- og dyreliv. I den forbindelse er stillhet, ro og fravær av motordur en viktig kvalitet for både dyr og mennesker. Det er en overordnet nasjonal målsetting å holde omfanget av motorisert ferdsel i utmark på et minimum, både i og utenfor verneområdene.

Formålet med vern av Svartåmoen naturreservat er å sikre eit skogområde med alt naturleg plante- og dyreliv. Av spesielle kvalitetar kan nemnast at området er eit lite rørt furuskogområde på grusavsetjingar som er typisk for regionen.

Det er generelt forbud mot motorferdsel i Trollheimen LVO, jf. i verneforskriften kap. IV punkt 5.1. Det kan åpnes for omsøkt transport i medhold av verneforskriften kap. IV punkt 5.3, jf. punkt f) *Motorferdsel når andre særlege grunnar ligg føre. Før eit løyve i tilfelle vert gjeve, skal trongen haldast opp mot moglege skadar og ulemper og vurderast i høve til eit mål om å redusere motorferdsla til eit minimum.*

Det er generelt forbud mot motorferdsel i Svartåmoen naturreservat, jf. verneforskriften kap. IV punkt 4. Det kan åpnes for nødvendig omsøkt transport i medhold av verneforskriftens kap VIII. *Forvaltningsstyresmakta kan gjere unntak frå forskrifta når formålet for fredinga krev det, og dessutan for vitenskaplege undersøkingar, arbeid som er særleg viktig for samfunnet og i spesielle tilfelle dersom det ikkje strir mot formålet med fredinga.*

Naturmangfoldslovens § 48.

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

Søknad om dispensasjon etter første ledd skal inneholde nødvendig dokumentasjon om tiltakets virkning på verneverdiene. I dispensasjon etter første ledd skal begrunnelsen for vedtaket vise hvordan forvaltningsmyndigheten har vurdert virkningene som dispensasjonen kan få for verneverdiene, og hvilken vekt det er lagt på dette

Forvaltningsplanen for verneområdene i Trollheimen gir retningslinjer for hva det etter søknad kan åpnes for av motorferdsel, og setter vilkår for at

- motorferdsel skal kunne skje til minst mulig skade for naturmiljø og andre brukere.
- all transport bør skje mest mulig sporløst. Det vil si på frosset og snødekt mark dersom det benyttes motorkjøretøy.

Persontransport i verneområdet er i utgangspunktet ikke tillatt, annet enn ved ledig kapasitet i forbindelse med annen nytte transport.

Forvaltningsplanen har kjøretidsbegrensninger for å minimere motorferdsel i ferie, høytid og helg, og i sårbare tider for vilt om våren.

§ 8 «Kunnskapsgrunnlaget»

Kunnskapsgrunnlaget i saken er hentet fra søknaden, tidligere dispensasjon, kjørebøker og behandlinger, Naturbase, Artskart, sensitive Artsdata, Artsobservasjoner, samt retningslinjer gitt i forvaltningsplanen for verneområdene i Trollheimen.

Naturtyper og sårbarhet

På/ved stiene med størst ferdsel i verneområdene i Trollheimen er det foretatt kartlegging av naturtyper og sårbarhetsvurdering for disse iht. til de nasjonale kriteriene for det, se kart. I den aktuelle søknaden om endring av dispensasjonen av 25.11.19 er ingen av disse kartlagte stiene berørt, se kart.

På/ved de øvrige delene av den nå aktuelle traséen for motorferdsel foreligger det ikke noen kartlegging av naturtype. Det foreligger da følgelig heller ikke noen sårbarhetsvurdering på/ved disse delene av traséen.

Vilkår om motorferdsel kun på frossen og snødekt mark vil generelt bidra til å redusere risikoen for skade på de sårbare delene av verneverdiene.

Rød strek : Forvaltningsprioriterte naturtyper iht. de nasjonale kriteriene, Miljødirektoratet 2015.
Oransje strek: Avgrensing av registrerte naturtypelokaliteter, jf. Naturbase.

Rødlistede, sårbare, sensitive arter

Det foreligger registreringer av sensitive sårbare rødlistede fuglearter og/eller nasjonale ansvarsarter ved deler av de omsøkte traséene, jf. Artsdatabanken, Sensitive artsdata og Mork, K. et. al. Sårbarhetsvurderinger for fuglearter. Statsnett 2017, 10202416-RIM-RAP-0001. På 3 av disse lokalitetene lå opprinnelig planlagt trasé innenfor buffersonen i den sårbare sensitive perioden for de 2 aktuelle artene (Buffersone: område med sannsynlighet for negative effekter av ferdsel. Størrelsen øker med rødlistekategori, jf. Eide, N. et. al. 2019. Håndbok. Sårbarhetsvurdering av ferdselslokaliteter i verneområder, for vegetasjon og dyreliv. NINA Temahefte 73. Norsk institutt for naturforskning.).

Lokalitet	Sårbar periode i høyereliggende områder	Tid omsøkt for motorferdsel	Buffersone terrengtransport (m)	Buffersone bakkearbeid (m)	Avstand omsøkt trasé (m)
1	Mars – juli	15.feb. – 15.mars	750	1000	300
2	Februar - august	15.feb. – 15.mars	500	1000	700
3	Mars – juli	Ca. 1. april	750	1000	1000

Den nå omsøkte endringen med motorferdsel i verneområdet fra Vassenden til snømåletraséen ved Sprikltjønnin med retur i samme trasé vil ikke berøre buffersonen for noen av de sensitive sårbare rødlistede fuglearter og/eller nasjonale ansvarsarter som er registrert langs traséen for den opprinnelige søknaden, jf. lokalitet 2 i tabellen.

Det foreligger ikke systematisk og dekkende kartlegging av artsmangfold på/ved de aktualiserte traséene for motorferdselen.

Det er allmenn kunnskap at motorferdsel kan virke forstyrende på dyreliv, og gi skade på vegetasjon dersom den foregår på bar mark. Det er mangelfullt kunnskapsgrunnlag med hensyn til effektene på naturmangfoldet av de sålene/isbruene en får etablert under traséer med motorferdsel på snødekt mark.

I tillegg virker støy fra motorferdsel ofte generende på friluftslivet. Ved å sette vilkår som ferdsel på snødekt og frossen mark, kjøretidsbestemmelser, traséavgrensninger m.a. begrenses ulemper og risiko for skader pga. av motorferdselen. En vurderer ut fra dette at kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig i denne saken slik at det ikke er nødvendig å benytte NML § 9 «Føre-var-prinsippet».

§ 10 «Økosystemtilnærming og samla belastning»

Generelt

Omfanget av motorferdsel og annen ferdsel i de indre deler av Trollheimen LVO og Svartåmoen naturreservat er svært begrenset vinters tid og ikke noen tydelig utviklingsretning.

Motorferdselen på arealene ut mot vernegrensene har for enkelte områder generelt vært noe økende over tid både pga. betydelig utbygging av nye fritidsboliger inn mot verneområdet og et derav økende antall brukere av det aktuelle terrenget. Det omfatter for den nå aktuelle endringssøknaden traséområdene i området Vassenden.

Ved å følge forvaltningsplanens retningslinjer for motorferdsel og begrense antall turer, kjøretid på vårføre og stille vilkår om at kjøring kun kan skje på snødekt og frosset mark, medfører motorferdselen minimal skade på verneformål, plante og dyrelivet. Begrensninger i kjøretid på helg og natt reduserer i tillegg forstyrrelsen for andre brukere av området.

Utvidet periode for snømåling

I søknaden om endring av tidligere gitt dispensasjon til motorferdsel foreslås et litt senere opphør for gitt dispensasjon i verneområdet i 2021. Det vil øke potensialet noe for skade i hekkesesongen for de sensitive artene i området. De til nå erfarte snøforholdene etter vinteren 2021 i Trollheimen med stor skredfare og meget krevende forhold med lav framkommenlighet har resultert i svært liten trafikk i de aktuelle områdene. Nedstengingen av turisthyttene i området pga korona og varselet om ytterligere nedstengingen framover medfører betydelig redusert belastning for de sensitive artene i forhold til normalt. Totalt sett vurderes derfor den omsøkte utvidelsen av dispensasjonsperiode ikke å komme i strid mot de 2 verneforskriftenes formål og utvidelsen vurderes heller ikke å kunne påvirke verneverdiene nevneverdig, jf. NML § 48 første avsnitt. Sikkerhetshensynet til utøverne tilsier at utsettelse til akseptabelt nivå er tilstede er nødvendig.

§ 11 «Kostnaden ved miljøforringelsen skal bæres av tiltakshaver»

Dette prinsippet vurderes i den nåværende situasjonen å ha begrenset relevans.

Om det på strekninger av traséen fram i tid blir registrert og dokumentert vesentlig slitasje/kjørespor mv. pga. motorferdsel enn bæreevnen for naturtypen, vil det bli aktualisert å pålegge ansvarlige for denne ferdselen om å bidra til avbøtende tiltak. Det som et vilkår for å

kunne videreføre ferdsele som skal foregå langs same traséer og over flere år når slitasjen pga. ferdsel er større enn bæreevnen for en naturtype på en lokalitet.

§ 12 «Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder»

Snøscooter vurderes ut fra nåværende kunnskapsnivå å være miljøforsvarlige driftsteknikker til de omsøkte formål.

Det er behov for kunnskapsinnhenting mht. effektene på vegetasjon og fauna pga. motorferdselen.

Med hilsen

Roar Pettersen

verneområdeforvalter

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Kopi til:

Statsforvaltaren i Møre og Romsdal	Postboks 2520	6404	MOLDE
Statsforvalteren i Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Oppdal kommune	Inge Krokanns veg 2	7340	OPPDAL
Surnadal kommune	Bårdshaugvegen 1	6650	SURNADAL
Rindal kommune	Rindalsvegen 17	6657	RINDAL